

Miyase Sertbarut

1963 yılında Ceyhan'da doğdu. Keloğlan, Jules Verne, Orhan Kemal ve Karabaşlarıyla büyüdü. Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Yani o öyle zannediyordu... Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu. Öğretmenlik yaptı, karnının ağrısı geçmiyordu. Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

Miyase Sertbarut Edebiyatı

“Bana ‘yaz’ diyen varlık, bir kurbağaydı. Çocukluğumda, okula giderken bir çukurda gördüğüm kurbağayı kurtarmak istedim, ancak kurtaramadım. Aradan yirmi yıl geçtikten sonra, içimdeki sızıyı geçirmek için bu olayın hikâyesini yazarak, kurbağayı hikâyede kurtarmaya karar verdim...”

Miyase Sertbarut'un edebiyatını en iyi tanımlayan şey, bir söyleşisinde sarf ettiği bu cümleler belki de. Her zaman, hayatı boyunca ona karın ağrısı veren, onu üzen ve dert sahibi yapan şeyleri; haksızlıkları, eşitsizlikleri ve adaletsizlikleri edebiyatına konu ediniyor. Bu bazen küçük bir kurbağanın yaşam mücadelesi oluyor, bazense acımasız bir nükleer savaş. Fakat hangisi olursa olsun, kalemini daima ezilenlerden, ötekileştirilenlerden ve elbette çocuklardan yana kullanıyor.

Kitaplarında bilim kurgu unsurlarına da sıklıkla yer veriyor. Bilhassa distopya türünün, “konuşulması gereken fakat kolaylıkla konuşulamayan konular” için biçilmiş kaftan olduğunu düşünüyor. Sorgulayıcı üslubu ise sert olmaktan çok uzak; en çetin konuyu bile büyük bir duyarlılıkla aktarmayı başarıyor.

Ödülleri:

1998	Eğitim-Sen Edebiyat Yarışması İkincilik Ödülü
2003	Tudem Edebiyat Birincilik Ödülü
2004	Tudem Edebiyat İkincilik Ödülü
2006	Tudem Edebiyat Birincilik Ödülü
2013	Gülten Dayıoğlu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Vakfı

Mini Söyleşi:

Küçükken okuduğunuz, sizi en çok etkileyen kitap hangisi?

“Sihirli Fasulyeler” masalı beni çok etkilemiştir. Daha o zamanlardan, genetik konusuna ilgilim varmış demek ki... Bir avuç fasulye ile koca inek takas edilirken, masal karakteri kandırılıyor sanırsınız ama kandırılmadığını anlayınca derin bir nefes alırsınız. Dev ile çocuğun mücadelesi başladığında, masalın sonu hakkında pek iyimser olamazsınız ama orada da ters köşeye yatırılırsınız. Bu masal, devlerin yenilmez olmadığını o günden bugüne hâlâ düşündürmekte bana.

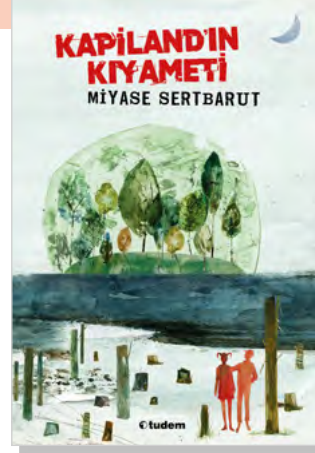
Şimdiye dek yarattığınız, en sevdiğiniz karakter hangisi?

Çöp Plaza'daki Fırat'a ve Ara Âlem'deki Kendal'a ruhen bağlıyım. Çöp Plaza toplumcu-gerçekçi bir bakış açısıyla; Ara Âlem ise korku-gerilim fantazyasıyla yazılıp ayrı kulvarlarda yol alsalar da, bu iki çocuğun ellerindeki sıcaklığı fazlasıyla hissedirim.

Kapiland Serisi

Kapiland serisi, sadece kâr hırsıyla gezegeni hoyratça tahrip etmenin ve bunun yol açacağı nükleer savaşın sonuçlarıyla yüzleştiren bir distopya

1. Kapiland'ın Kobaylari: Gittikçe artmakta olduğu iddia edilen şiddet eğilimine karşı çocuklara şiddet önleyici ilaç olarak sunulan anti-row şurubu, gençleri şişmanlatmaya ve hızlı bir şekilde yaşlandırmaya başlar. Şurup ile beraber gıda tüketimi de artar ve bu tüketimi karşılamak üzere Kapiland'dan GDO'lu ürünler ithal edilir. Arkadaşlarının “Marjinal” adını verdikleri Hayri bu ilacı tüketmez; çünkü Kapiland'a güveni yoktur ve bu ülkenin asıl amacının bütün insanları birer tüketim oyuncağına çevirmek olduğunu farkındadır.

2. Kapiland'ın Karanlık Yüzü: Anti-row şurubuyla başarısızlığa uğrayan Kapiland'ın yeni planı, Marjinal ve Mehtap'ı hileli bir sınav ile Kapiland'a getirmek ve dünya üzerinde yarattığı barışçıl ülke imajını korumaktır. Fakat asıl gerçek bambaşkadır. Kapiland vatandaşları, sürekli değişen, yeni eşyalara sahip olmak adına bankalara borçlanan ve sadece bu borçlarını ödemek üzerine kurulu yaşantıları olan kölelerdir; yalnızlardır ve sadece tüketirler. Kapiland, bilim insanlarını da kendi kötü amaçları için kullanmaya çalışır.

3. Kapiland'ın Kıyameti: Mehtap ve Marji artık birer üniversite öğrencisidir. Ankara'da yepyeni bir gelecek kurmaya çalışan iki gencin hayatları, 2019 yılında yaşanan çok büyük bir depremle bambaşka bir evreye geçer. Bu depremi Persiya'nın elektromanyetik denemelerine bağlayan Kapiland, nükleer silahlarını denemek için fırsat bulduğunu düşünerek füzelerini ateşler. Buna diğer emperyalist güçler de kendi füzeleriyle karşılık verince dünya kıyamete sürüklenir.

4. Kapiland'ın Külleri: Yıl 2050... Nükleer kıyamet sonrasında dünya, küllerinden doğup yeniden hayat bulmuştur. Varlığını devam ettirebilen bir avuç insan toprağı işleyerek canlılık yaratma gayretinde olsa da, “çekirgeden insana, buğdaydan balınaya her türlü organizmayı var edebilen” biyoteknolojik bir sistem, insanın gezegeni tekrardan tahrip edebileceği gerçeğini savunmaktadır. Tam da bu kaygı verici öngörü yüzünden, insan türü yok olma tehdidi ile karşı karşıya kalır.

Yazan:
Miýase Sertbarut

Roman, 200, 160, 200, 200 sayfa
4, 5, 6, 7, 8. sınıflar

Etiketler:
Arkadaşlık, Bilim ve Teknoloji,
Çevre Bilinci, Dayanışma,
Savaş ve Barış

Öne Çıkan Özellikler

- Bir tüketim toplumu yaratarak oluşturulmak istenen sömürü girişimlerini sorguluyor; bilimin ticarileştirilmesinin insanlığa vereceği zararları aktarıyor.
- Algı oluşturarak zihinleri ele geçirmek adına gerçeğin eğilip bükülmesini eleştirirken maskelerin ardındaki hoşgörölü, barışçıl imajları irdelememizi sağlıyor.
- Felsefi sorgulamalarla insanın ve yarattığı uygarlığın doğa ile ilişkisine ezberleri bozan bir yaklaşım sergileyerek eleştirel bir bakış açısı sunuyor.

Sınıf Etkinlikleri

1. “Savaşı barışçıl bir girişim gibi göstermek” sözünden yola çıkarak, “algı oluşturma veya algı operasyonu” kavramından ne anladığınızı ve bunda kitle iletişim araçlarının etkilerini tartışın.
2. Ribyonak'ın ve Marji'nin, insanın doğayla ilişkisi ve gezegene verdiği zarar konusundaki düşüncelerini yorumlayarak doğru veya yanlış bulduğunuz yönleri karşılaştırın.
3. Herkesin kabullendiği bir durumun aslında yanlış olduğunun farkındasınız. Karşınızdakileri buna nasıl ikna edersiniz?

- Sınıfta bu konuda bir canlandırma yapın.
4. Tarımsal yanlış uygulamaların topraklarımıza, sularımıza ve doğadaki diğer canlılara verdiği zararlarla ilgili güncel haberlerden bir derleme yaparak bir sunum hazırlayın.
 5. Yapay zekâ çalışmaları hakkında araştırma yapılarak derlenen yazıları sınıf panosunda sergileyin.
 6. “Küllerinden doğmak” deyiminin anlamı nedir? Deyimin ortaya çıkmasıyla ilgili efsaneleri araştırın.